

č. 3630.

Pensijní pojištění: Za platnosti cís. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z. byli pensijním pojištěním povinni jen oni kancelářští zřízenci, kteří podle způsobu svého postavení měli charakter úředníků nebo vykonávali pravidelně převážně duševní práce.

(Nález ze dne 19. května 1924 č. 8361).

V ě c: V-cké horní a hutní těžařstvo (adv. Dr. Jos. Raschka z Mor. Ostravy) proti ministerstvu sociální péče (min. rada Dr. Bronislav Wel-
lek) o pensijní pojištění.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí, pokud se týká doby od 12. ledna 1917 do 30. června 1920, zrušuje se pro nezákonnost.

D ů v o d y: Zsp v Brně rozhodla výnosem z 6. května 1922 k žádosti pensijního ústavu II. úředníků v-ckého horního a hutního těžařstva ve smyslu § 64, lit. a) cís. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z. a zák. z 5. února 1920 č. 89 Sb., že B. B. ve svém zaměstnání u jmenovaného těžařstva od 12. ledna 1917 podléhal pojistné povinnosti pensijní, ježto v téže době byl zaměstnán jako výpomocná síla sepisováním výkazů, poukázek a legitimací, což nutně je považovati za práce kontorní, — které již dle cit. cís. nař. zakládají pensijní povinnost pojistnou.

V odvolání z rozhodnutí toho podaném uznalo stěžující si těžařstvo, že B. B. od 1. července 1920 pensijní povinnosti pojistné podléhá, dožadovalo se však zrušení rozhodnutí, pokud jde o dobu od 12. ledna 1917 do 30. června 1920, tvrdíc, že činnost B-ova nebyla převážně duševní, nýbrž zcela mechanická.

Nař. rozhodnutím bylo odvolání zamítnuto s odůvodněním, že B. B. se zabývá dle spisů vystavováním legitimačních a kontrolních lístků v dílenské kanceláři podniku, výkonem písemných prací v závodní ambulatoři, vypočítáváním akordních lístků, doručováním listin dělníkům a záznamem o tom v knížkách, tedy pracemi kancelářskými a kontorními a jest tudíž dle § 1, odst. 3 cís. nař. z r. 1914, resp. § 1, odst. 1, lit. b) pens. zák. č. 89/1920 povinen pensijním pojištěním.

Stížnost podaná proti tomuto rozhodnutí u nss-u nařiká je jen potud, pokud uznalo B. B. povinným pojistnou povinností pensijní v době od 12. ledna 1917 do 30. června 1920.

Rozhoduje o stížnosti veden byl nss těmito úvahami:

Poněvadž je sporné toliko, zda B. B. podléhal pensijnímu pojištění v době od 12. ledna 1917 do 30. června 1920, je rozhodným pouze cís. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z. Nař. rozhodnutí opírá se také, pokud jde o tuto dobu o ustanovení § 1, odst. 3, lit. f) cit. nař., majíc za zjištěno, že B. B. se zabýval pracemi kancelářskými a kontorními. Dle cit. nař. nezakládá však každá práce kancelářská a kontorní pojistnou povinnost pensijní, jak plyne z ustanovení § 1, lit. a), odst. 5, kde se uvádějí různé činnosti, které ve smyslu běžném jsou zaměstnáním kancelářským a písárenským, které však tato norma za práce takové neuznává, nýbrž ze služby kancelářské a písárenské vylučuje. Je to důsledkem zásady, vyslovené v § 1 č. 3 cit. nař., dle něhož pojištěním povinni jsou

zřizenci, kteří buď dle způsobu svého postavení mají charakter úředníků nebo vykonávají pravidelně služební výkony převážně duševní.

Z toho plyne, že za platnosti cit. cís. nař. byli pensijním pojištěním povinni jen oni kancelářští zřizenci, kteří podle způsobu svého postavení měli charakter úředníků nebo vykonávali pravidelně služební výkony převážně duševní. V § 1, lit. a), odst. 4 uvedeny pak příkladem úkony, jež je za službu kancelářskou považovati a v odst. 5 úkony a služby, jež za kancelářskou službu ve smyslu § 1, odst. 3 považovati nelze.

Dle toho, co řečeno, mohl tedy B. B. právem býti uznán povinným pensijním pojištěním ve sporné době, kdyby bylo zjištěno, že v kanceláři stěžující si firmy zaměstnán byl pravidelně výkony převážně duševními, zejména takovými, které v § 1, lit. a), odst. 4 za kancelářskou službu jsou prohlášeny. Neboť, že by mu podle způsobu jeho povolání příslušel charakter úřednický, nikdo netvrdil a úřad z toho také nevychází. Žal. úřad, který rozhodoval o pojistné povinnosti B. B. netoliko za dobu do 30. června 1920, nýbrž i za dobu pozdější — ač odvolání pojistnou povinnost B-ovu za tuto poslednější dobu nepopírala, — posuzoval celou činnost B. B. v době od 12. ledna 1917 do 30. června 1920 a také po tomto dni jako jeden celek, hodnotil ji jako práci kancelářskou a kontorní a proto uznal B. B. povinným pensijním pojištěním i v době mezi 12. lednem 1917 a 30. červnem 1920. Jednání takové není arcif ve shodě se zák., poněvadž, jak dovozeno, ne každá kancelářská a písárenská služba v době té pensijní povinnost zakládala.

Vzhledem k tomu, že činnost B-ovu v kanceláři stěžujícího si těžařstva je nutno posuzovati s jiného hlediska pro dobu platnosti cís. nař. z r. 1914 než pro dobu platnosti zák. č. 89 z r. 1920, je nutno, aby předem za účasti stran přesně bylo zjištěno, jaká byla činnost B-ova v době od 12. ledna 1917 do 30. června 1920. To se však nestalo, poněvadž ani úřad, ani B., ani stěžující si těžařstvo tato dvě období nerozlišovali, takže není zřejmo, zdali byl B. zaměstnán vypočítáváním listin akordních, vyplňováním různých listin, zejména ohlášení úrazů, nemocí, výkazů o kaucích a jinými pracemi písemnými, vesměs také již v době mezi 12. lednem 1917 a 30. červnem 1920.

Teprve až bude zjištěno, jaké práce kancelářské resp. písemné v té době skutečně konal, bude lze posouditi, zda jde o výkony převážně duševní či nikoli. Zjištění to se však nestalo a tato neúplnost skutkové podstaty zaviněna byla nesprávným názorem žal. úřadu, že již každá práce kancelářská v době do 30. června 1920 pensijní povinnost zakládala. Muselo proto nař. rozhodnutí, pokud uznalo B. povinným pensijním pojištěním i v době od 12. ledna 1917 do 30. června 1920, býti zrušeno dle § 7 zák. o ss.

Č. 3631.

Školství: Nucený nájem podle § 7 zák. č. 189/1919 v příčině místností, v nichž se schválením školských úřadů je provozována škola soukromá, je přípustný — mimo případ zániku oné soukromé školy — jen tehdy, jestliže škola místností těch nepotřebuje anebo může se sou-